

PLEIN

ZEVEN

BULLETIN

Ontmoeting
met

...
Joop Haring

Joop Haring, '52, beeldhouwer en sinds 2003 lid van het KCB. Hij woont en werkt in Amsterdam.
Waar ben je geboren?

“In Den Haag in de Lombokstraat, de Indische buurt, ik ben de jongste van 4 kinderen. Mijn vader werkte als waterbouwkundige bij de Deltadienst van Rijkswaterstaat. Op mijn 4e zijn we naar een andere wijk verhuisd. Als jongen was ik al veel aan het tekenen en ik kan me nog herinneren dat ik toen ik 7 was, op mijn kamer van een sigarenkistje spijkers en naaigaren iets in elkaar flanste dat niet echt iets voorstelde, maar waar ik buitengewoon veel plezier aan beleefde en waar ik ook heel trots op was. Dat plezier heb ik nog steeds....”

In Den Haag heb ik na de middelbare school de MTS Civiele Techniek gedaan. Op mijn 21e ben ik naar Amsterdam vertrokken. Eerst woonde ik op een klein kamertje, later op een verbouwde zolder en nog veel later ben ik terecht gekomen op de Nassaukade. Ik werkte bij het Gemeentelijk Havenbedrijf. Daar maakte ik technische tekeningen van constructies, maar ik was er niet echt gelukkig in. Ik kon mijn energie en ideeën niet genoeg kwijt en wilde doen waar ik in de avonduren al zo lang mee bezig was: vrij tekenen, schilderen en iets met architectuur. Ik was er nog niet uit. Op een gegeven moment heb ik gekozen voor een studie aan de kunstacademie. Mijn ouders vonden het in het begin vreselijk dat ‘die jongen het in zijn hoofd haalde om zomaar een goeie baan op te zeggen’, maar van lieverlee kwamen ze er wel achter dat dit eigenlijk toch mijn ding was om te gaan doen. Uiteindelijk stonden ze er helemaal achter.

Ik kwam terecht in Arnhem bij de Hogeschool voor de Kunsten. Daar zag men dat ik al veel gedaan had en daardoor zó gegroeid was, dat ik in het derde jaar kon beginnen. Dus ik heb maar 3 jaar op de academie gezeten. Ik zat op de afdeling Ongebonden Kunsten. Wat ik prettig vond, was dat je hier docenten ontmoette die breed georiënteerd waren en niet alleen verstand hadden van schilderkunst, maar ook van ruimtelijk werk. Ik heb bijvoorbeeld les gehad van de beeldhouwer Sjoerd Buisman en van Jaap van de Ende, een schilder die buiten de rechthoekige kaders trad. Langzamerhand merkte ik dat mijn werk steeds ruimtelijker werd, het werden meer wandsculpturen. Later kwamen de sculpturen echt van de muur af en begon ik die ruimte te gebruiken.”

Dus je hebt geen monumentale opleiding gehad?

“Er is wel eens een link gelegd met mijn werk naar monumentaal, maar dat kwam pas veel later. Het laatste anderhalf jaar dat ik op de academie zat, heb ik hele grote werken gemaakt van sloophout. Door de weeks woonde ik in een krakerspand in Arnhem op het voormalige terrein van Neproma, de Poetsdoekenfabriek. In een atelier in een enorm groot bijgebouw werkte ik met allerlei andere kunstenaars. Daar was ook een groot terrein met afvalhout en de gekste stukken metaal, je was er altijd aan het struinen.... De grote sculpturen die ik daar maakte moesten uitneembaar zijn, want die gingen op de bakfiets naar Onderlangs, naar de academie en die bouwde ik daar dan weer helemaal op. In die tijd heb ik ook veel gefotografeerd. Daarnaast heb ik met film dingen gedaan: op een balk monteerde ik twee camera's in tegenovergestelde richting en filmde zo gelijktijdig een voor- en achterbeeld. Dat werd dan naast elkaar op twee filmdoeken getoond. En ik ben met super 8 wezen plakken en knippen. Vooral zwart-wit materiaal vond ik erg mooi, dat had iets ambachtelijks. Je kunt er ook een geluidsspoor op zetten.... Als je met film bezig bent, ga je toch op een andere manier met de werkelijkheid om. Ik heb een keer een fietstocht gemaakt door Amsterdam, waarbij ik de camera gemonteerd had aan de voorvork van mijn fiets. Omdat ik er mee fietste, liet ik elke keer dat fietswiel zien, waardoor het werkte als ‘de vlinder’ van de camera, een interessant beeld, ook omdat je horizon veel lager zit.

Arnhem was mijn tweede plek. Mijn huis in Amsterdam heb ik altijd aangehouden en inmiddels woonde ik samen met mijn vriendin Marian Bijlenga, kunstenaar. Zij heeft de Rietveld Academie gedaan en maakt ruimtelijke werken van textiel.

In '84 heb ik de academie afgerond. In '87 werd onze zoon Lucas geboren en in '89 onze dochter Mirjam. Dat was een grote verandering natuurlijk, maar eigenlijk veranderde er niet zoveel. We hebben gewoon ons werk verder ontwikkeld. Ieder had zijn eigen atelier en om de beurt namen we zo nu en dan een reiswiegje mee. Dat stond dan op de tafel, je gaf af en toe een flesje en verder stond je met een haakse slijper je beelden af te tolleren....”

Jouw atelier bevindt zich in het Wilhelmina Gasthuis, sinds wanneer werk je daar?

“Nou, als ik over mijn ateliers praat, ben ik na mijn studie eigenlijk begonnen in de Kazernestraat in Amsterdam aan het eind van de Sarphatistraat bij de molen. Daar hadden we een soort binnentuin met een huisje met een plat- en een schuin dak. Ik zat hier samen met nog twee kunstenaars. Ieder

had zijn eigen plek, heel ideaal. Van 1984 tot en met '99 heb ik daar gewerkt. Daarna kreeg ik een groot atelier in Amsterdam Noord, naast het atelier van keramiste Hanna Mobach. Ik had er een grote glazen tussenwand in gemaakt. Aan de ene kant was ik vaak aan het tekenen en ontwerpen en aan de andere kant kon ik lassen, slijpen en mallen maken. Jammer dat er in die omgeving veel vandalisme was. In de vijf jaar dat ik er werkte, zijn er 13 ruiten gesneuveld. Maar in 2005 kon ik in het Wilhelmina Gasthuis Complex een atelier krijgen, waar ik nu nog zit."

Hoe kwam je bij het KCB terecht?

"Er was al een geschiedenis: In het verleden ben ik bij openingen van collega's in het KCB geweest. Ik vond het belangrijk om collega-kunstenaars in Noord Holland te leren kennen en iets samen te doen. Ook ben ik al jaren lid van de Nederlandse Kring van Beeldhouwers. Voor mij is het een soort verbreding van mijn ontwikkeling in het vak. Ik heb me dus aangemeld, werd geballoteerd en zowaar...ik mocht meedoen! Toen ik eenmaal lid was, ben ik gevraagd of ik ook lid van de tentoonstellingscommissie wilde worden. Dat heb ik 5 jaar gedaan."

Je was de laatste jaren vaak in het buitenland, reisde jij graag?

"Ja, het blijkt achteraf dat ik dat van mezelf kan zeggen.

Dingen die je in het buitenland tegenkomt die uit een totaal andere cultuur stammen, hebben voor mij betekenis, een soort invloed. Met India heb ik dat sterk gehad. In '93 had je in Amsterdam de galerie van voormalig ambassadrice in India, Eegje Schoo: Gallery for Indian Artists, dus met Indiase kunstenaars. Daar was een keer een manifestatie met werk van Indiase kunstenaars, voor een deel gemaakt in het Keramisch Werkcentrum in Den Bosch. Dat boeide mij. Ik heb contacten gelegd via die mensen. Toen ik eenmaal in India was in '94, heb ik die instituten in New Delhi en Ahmedabad bezocht en weer nieuwe kunstenaars ontmoet en dialozingen over mijn werk gegeven. Zo ontstond er een verdieping en interesse voor Indiase kunst en cultuur. Dat wat ik zag, bleef in mijn geheugen hangen en daar heb ik wel iets mee gedaan, maar niet meteen, zo werkt dat niet bij mij.... Daarna ben ik nog een aantal keren in India geweest, in 2004, in Chennai, het vroegere Madras en het laatst in 2008."

Ook was je in China.

"Ja, in 2005 en 2006. Ik was geïnspireerd geraakt door een boek van een bevriende kunstenaar, dat ging over Chinese meubels uit de Ming- en de Qingdynastie. Die verfijndheid van dat soort meubels, ze staan op een soort hertenvoetjes.... Soms zijn ze heel smal en alleen maar om tegen de muur te zetten als toontafel. Gelijktijdig wilde ik iets met brons gaan doen en in China is bronsgieten een stuk goedkoper. Ik zat in Beijing in het Pickled Art Centre. Die naam begrijp ik nog steeds niet, maar wat ik daar aantrof was een gemêleerd gezelschap: mensen uit Engeland, Amerika en Spanje. In het hele gebied waren ook allemaal ateliers waar Chinese kunstenaars dag en nacht werkten. Dat stimuleerde mij om ook hard aan het werk te gaan.

Verder heb ik in februari 2009 een reis naar Mali in West Afrika gemaakt. Een fascinerend land, waar ik eigenlijk naartoe ben gegaan omdat er hele mooie architectuur te zien is. Er zijn moskeeën, gebouwd van adobe, ongebakken roodbruine klei, die met de ondergaande zon helemaal rood kleurt. De muziek vind ik ook belangrijk, opzweepende prachtige ritmes, geweldige muziek, een soort bakermat van reggae en Griot-muziek. Maar de natuur heeft me daar het meest geboeid. Er zijn veel baobabbomen. Ik heb een week door het gebied van de Dogon gelopen en in die dorpen geslapen in hele kleine hutjes van adobeslaapzakjes mee.... Op dit moment ben ik bezig met een serie beelden in was, gebaseerd op die baobabboom. Die beelden ben ik aan het vertalen naar mijn nieuwe werk. Ik moet ze nog wel in brons gieten.... In oktober zal ik in Gallery Nine in Amsterdam dat werk laten zien."

Noor Sternheim, januari 2010